

অঙাংহলগী য়াইথিংকোন্‌

অঙাংহলনা প্ৰমান তৌদুনা হায়থিবা চাওস্ত্ৰবা মেইরাং থাংজিংগী ৱাৰীনি। অঙাংহল ৱাৰী লীবা হৈ, ৱাঠৈ ফজৰা নাচোম শেস্থা হৈ হায়বসি মাগী খোঙৈ্ৰ্গী চেনাগী অহৌবদা হায়ৱল্লিবশিং অসিদগী অদুম খঙৰা গুম্ৰী। তাথিবা উথিবা হায়বসি পাক কাওৰা গুল্মদে। পুৰকপদা অৱনৰবা পোহ্লাংদা লিংথহৌথিবশিং অদ্‌ পেনা শৰুপা ওৰাশিংগী মফমদগীদি তাহৌথিবা লৈতৰনবা নীংশিং নীংশিং মচাক তানখৎলকপদা অনৌবা য়াইথিংকোন্‌ অমা ইৰকপদা মতং ওইথি। মহাক্কাি মফমদা য়াইথিংকোন্‌গী শৰুক অমা থাইদোকলকপদি লায়না থোকলমগনি।

য়াইথিংকোন্‌গী মপৃঙ ওইৰা ৱাৰীদি ময়াম্ৰা খঙনৱে, অদুবু ৰাখ্‌জ্জোন মামদবনা থৌদোক পৱিং শেমলকপদা মশা- মৱেং খেৰবা, মামদৰবা কয়া লৈ ।। ফোক হায়বসি মপু পাদ্দে থেৎনিংবা মফমদা নাচোম থেৎপা হায়বসি ফেক্কাি মচৎনি অদুনা মতাংসিদা লানৰা চুম্ব্ৰগী ৱা থেইদোদেজ্‌ে। অইৰা খুদিংমক মাম্ৰগনি হায়ৰা লৈতে। অঙাংহলগী য়াইথিংকোন্‌গী ৱাৰীদি-মেইৱাং নিংথৌগী আচনৰা ফন্মাইথিবা খুয়োন খুছৌৱেস্থা খুছৌৱেস্ত্ৰী অনীনা থুপত্ৰবা মতুৎদা মচানুপী কুৰাংলোন অমদি মৌপ্ৰা হাওৰা অনীবু পীক্ৰা হুন্দোকলমথি। নিংথৌনা গুইথিদে হায়বদুমক থোকথি। কনাসু খুয়োন খুছৌৱেস্থা খুছৌৱেস্ত্ৰী অমদি মথোয়না পীক্ৰা হুন্দোকলম্ৰা অঙাং অনীগী মৱমদা খনথিদে। মেইৱাং নিংথৌনা থুমখোং তৌবদা থুমহী ফুৎবদবগী লাইৰাও চেনবদা লমজা ঈৱাংনৰবা হায়ৱকথি। মেইৱাংদা লমজা থিবদা অদ্‌উঙে নুংগুইনখিদবগী লমন খুম্ব্ৰা থাদ্ৰাৱাকপা হায়ৰা অমনা লমজা লৈ হায়দুনা হাওববু ফাৱগা কংনৰা হোৎনৱকই। পাউ তাবদনী হাওববু মমাৱৰা অমনা লোংতুনা লৈহনথি। ফংৰা গুমহনথিদে। হোৎনেম শুম্ব্ৰগী মমোম কোন্‌গা হাওবগা শোইদা খঙনথি। মীৱোং ওইনা লৈৱিৰা হাওবনা মশক লোংতুনা লাৰুগা কোন্‌গা মৱি

লৈনৱকথি, মীৱোনথি, মচা লৈথি। নাকল অমদা হোৎনেম শুম্ব্ৰনা লানমৈ থাবদা খুমন কাওবগী লমখৈদা চাকলুবগী মমল ওইনা মচানুপী কোন্‌বু খুমন কাওবদা পীথি। খুমন কাওবনা কোন্‌গা হাওবগা মৱি লৈনে হায়ৰা খঙলকুন্‌না শীংনৱকই। হাওবগা কাওবগা চায়নৰবা হাওৰনা গুমথি।

ৱাৰী লানৰা চুম্ব্ৰোমদা নৈনৰা নভে, থোইনসু থিনদে। অঙাংহলগী পাদ্দমদি ফংলিৰা ৱাৰীগী ময়াং অদুদা খুৎশেমগী শাগৎপা ৱাৰীনা থোহ্লগা মহাক্ৰা হাম্ৰা খুৎলৌৱিৰবা ৱাঠৈ-ৱাতা, শৈখাৰবগী হৈশিংবা, ফজৰা কয়ানা য়োমশিন্দুনা অনৌবা মহাউ অমা পীবনি। য়াইথিংকোন্‌ ইৰকপা মতমদা হৌবদগী হৌনা মহাউ অমা ফংনৰবা থৌৱাং তৌৱে। খম্ব্ৰা থেইৰী শৈৱেং ইবদা ফংথিৰা লৌশিং ময়াম অদ্‌ য়াইথিংকোন্‌দসু খৰা খৰা য়েহ্‌ছোকলকথি। শৈহৌ শৈৱেংনা শৈখাৰবগী মওংসি ‘খম্ব্ৰা-থেইৰী শৈৱেং’ দসু হৌই, ‘‘ তাইৰং পানৰবগী ’মম্বা ঐগী থম্মোই লোকুংগী, ’গুনৰা থাংঠৈ ওইৰিৰা সুক্ৰা মুৰা অহিংগী, লেপ্ৰা কংৰা পামেনগুম ঐগী ’য়াংব পুক্ৰিংবু নৌনা ময়োন চোংহনৰা শ্ৰীগুৰুগী চৱনবু, হাপচৱি ইকোক থক্ত পাংদ...’’ য়াইথিংকোন্‌গীসু শৈহৌ শৈৱেং অমনা হাম্ৰা শৈখাৱি। ‘মশিঙ লাক-গুম্দ্ৰৰা ইশিংগী লৈৱিক, ঈৱিক-কোংগোন কয়ানা পুনথিদুনা, অকুৎপা, লোক-তুৱেলগী মক্ৰদা পেৱে।..’’য়াইথিংকোন্‌গী অহানৰা পন্দুপ্তা শৈখাৱিৰা ৱাহৌদোক শৈৱেং অসিদগী অঙাংহলগী পুক্ৰিং ৱা অসি ঐথোয়না খঙৰা গুম্ৰী।

য়াইথিংকোন্‌গী মৱক মৱক্তা ৱা গাঙনৰদা শীজিমৱিৰা ৱাঠৈশিং, ৱাৰী লীৰা, লাইৱিক হায়ৰা থিবশিংনা শীজিমৰা মওং, মেইৱাং কংলৈৱোল শৰুপা ওৰা মঙ্গোলজাওনসু তোয়না শীজিমৰা মোনোলোগ অদ্‌গুম্ৰা য়াইথিংকোন্‌দসু অঙাংহলনা য়াম্ৰা শীজিমৈ। পাবদা নুংগুইৰা পোকহল্লি। খুদম ওইনা, ‘নোংমা মেইৱাং নিংথৌগী মঙদা থাংজিং লাকয়ে। চপ লেক্কাি। মেইৱাং নিংথৌ ! নঙনা থাংজিং ঐগী কোলু লাই মায় শেংদৰা, কোংয়াং ৱাথোং শেংদৰা, তয়ান মৱি থৎতৰা মতম কয়াম কুইৱে!...’’ অতোপ্লা ডাইলোগ অমদনা অমুক ‘‘থাংজিংনা লৈৱি হায়ৱি লৈৱমখিনি থিৱে’’ (মঙাশুৰা পন্দুপ্‌) ড্ৰামাটাইজেনন তৌদুনা থাংজিংনা ৱাগা গাঙহল্লি,অইবনা পাম্ৰা হায়নিংৰা ৱাশিং ইনশিন্দুনা থাংজিংবু হায়হল্লি। মসি ওইথোক্তবনি অদুবু ঐথোয়না যাৱি, নুংগুইৱি। অসিদা নভে, অঙাংহলনা নেৱেটৱ ওইনা, কৱিগুম্ব্ৰদনা ড্ৰামাগী গ্লোক্তিং তৌবগুম্ৰা হায়ৱকপা মতাংসু তোয়না থেংঠৈ। হাওৰনা কোন্‌বু নীংশিংদুনা খুহ্লং ঈশৈ ওইনা শকহল্লি- নুৱা নুংবান য়াইথিংকোন্‌ নুৱা ইনেমচা নঙবু...খুয়োন নোদম থিৰা ঐদি অৱাববু পৃঙমদৱে থম্মোই লায়ুম কায়গদৌৱে, নুজা কৱি ওইৱসিগে..’’ ঈশৈ অসি খুমন কাওৰা হিঙম্ব্ৰনা শা তানৰা লাকপদা তাথিবগী মতাংদা অঙাংহলনা অসুম্ৰা ফোংদোকই। ‘‘ ঈশৈ অসিগী মকোক মঠৈ পুন্নপ থুপচিন্দুনা নুংশিংনা পুখৱে। কাওবগী নাকোংদা পূহ্লপ হেজিহ্লৱে।’’ শীজিমৱিৰা লোন্দা অসি মেইৱাং কংলৈৱোন ঈশৈদা ওৰা মঙ্গোলজাওনা য়াম্ৰা তোয়না মিমিক্ৰি তৌদুনা হায়ৰা ৱাঠৈনি। ওৰা মঙ্গোলজাওগী ৱাদা নভে পেনা শৰুপা অশৈবশিংসু মেইৱাং কংলৈৱোল ঈশৈ শৰুৱদি তঙ্কায় অমদি লীলানি ড্ৰামানি, মোনোলোগ তৌগনি, ৱাৰী লীগনি। মসিগী চংনবী মওং অসি মণিপুৰী ফোক আটকী তোঙানৰা ফজৰা মশক্ৰি। অইবনা য়াইথিংকোন্‌গী ৱাৰী খংহৌ-হৌদে। নাক য়েং, লম্শীৎ-তুম্শীৎ তাৰুৰা হাম্ৰা হোৎনৈ। মেইৱাং থাংজীং কদায়দ লৈ হায়ৰা তাৰুৰা হোৎনৰদা মণিপুৱদগী হাম্ৰা হৌই। মৰাঙঠে থায়না হায়বসিগা অমদি হৈজিক হায়বসিগা অনীসি পুনশিমৰা হোৎনৈ। অৰী অনৌ য়ানশিমৰা মওংনি। মতম মভমগী মোংলকপা ৰাখলনি। পন্দুপ মঙা থোক্ৰা খায়দোকপা চীনবুং ৱাৰীদা শাগৎপা উপন্যাস অসিদা মপুং ওইবদি নুংশিবগী শক্ৰোন উৎপনি। লোনগী, খোৱিৱোলগী ফজৰা মশক তাৰুৰা হোৎনৰদা য়াইথিংকোন্‌দা অইবগী ৰাখল চঙলুবনি। অঙাংহলনা য়াইথিংকোন্‌দা মহাক্কাি ওইৰা সাহিত্যগী লৈকোল অমা শেমগৎনৰা হোৎনৈ। || ||

- মাখোনমনি মোংসাৰা

ৱাৰী ককনাউ

ঐসু অমুক্তা উংবীয়ু

ইনে থম্বাল অৰিৰা মতমগী মীনি, অৰিৰা ৱাখল্লোন, খুন্মাইগী চৎনৱোল, থকসি-খাসি অমদি চৎন-লোনচৎপু চেৎনা থাজৰা অমদি পামজবীনি। মচানুপা অমদগী হেমা পোক্তে। গুল্লিঙুদগী মপুৱোইৰা লৈখিদ্ৰে। ৱানা খ্মাংচেৎ মচি লাংদুনা মচাবু মী ওইনৰা হোৎনজৱকই। নোংমতা মীগী ময়ুমদা ফমদুনা ৱাথি গাঙলক্তে, ৱাথি গাঙৰা ইনেনা য়াম্ৰা পামজদে। লৈজৰা খৱদা পেহ্‌ছোকপা হৈ। লুপা ১০০ পায়বদা লুপা ২০০ শুনৰা হোৎনজৈ। নোংমতা মনীং তম্মা অহাওৰা অমা চাৱক্তে, ফজৰা অমত্তা শেংলক্তে। মচাদুবু মী ওইৱদি খন্দুনা, মীনা গাঙনৰা হায়নৰা অমত্তা মনাদা হাপতমথে মখয়াং চিক্তুনা হোৎনজৱকপনি। গুসিদি মহাক্কাি মচানুপা ইবোতোস্ত্ৰী ওফিসৱ মচা অমা ওইদুনা নে তাৰা পুন্সি অমা ফংজৱে।

মতমগী মতুং ইমা ইবোতোস্ত্ৰী লুহোংলে। ইনেগী মমৌনুপী জাশমিনসু মচানুপাগী ওফিসতা থবক তৌবানি। মচা মমৌনা ফংলকপা তোলোপনা গুসিদি ইনে থম্বালদ্‌ নে তাজৱে। সি মঙাইদনা নুংগুইৰা হায়বদো। লৈকায়দা লৈমিন্নৰা পুল্লমক্ৰা মচা মশু ৱাৱকপদা থম্বাল অমদি মাগী মচাগী মতৌ তম্মু হয়না হায়নৱিবনি। ইনে থম্বাল হৌজিক্তি লৈকায়গী থৌদোক ৱাথোক য়াওৱে। ময়াম মমাঙদা মমায় পাকচৱে। অদুবু মশাদা চাউথোকপা হেজদে, ইচম চমজৈ।

লুহোংৰা মতুং য়াম্ৰা নুংগুইনা ইমুং মনুং তাথোক তাশিন্নদুনা হেমা চাওখংনৰা হোৎনজৈ। মমৌব্‌সু ইনেনা হেক পোকচৰা মচানি খন্দুনা লুনা চাম্ৰা তৌজৈ। ইনেগী মশুন্‌পা অমা য়াওৱে। মচিন মখা য়াম্ৰা য়াংই। নুংশিত্ৰে পুপ-পুপ হেক লাউৱদনা মশক্ৰা ফজপ্ৰজাংনি। ইনেগী মশুদ্‌ হৌজিক ক্লাস ৱান তম্মে। নুংগুইনা লৈৱম্বা ইমুং অদ্‌ হৌজিক মহি লাংৰা খৰা খৰা হৌৱক্ৰে। অতৌগী নভে, ইনেনা পামজৰা মৈতৌগী চংনবী যৌগল্লোন, ৱাঙাঙ-শাঙাঙ, শাজৎ-লীচে মমৌনুপীনা হেক হেক শমজিল্লকপসি মানা য়াম্ৰা পেগ্‌জদে। অদুমাইনা তৌনু, অদ্‌ তৌগদবনি, অদা তৌগদবনি। চৎপদা ফদ্ৰৎ-ফদ্ৰৎ চংলৌইদবনি, লিৱি খোইৱিৱনা নুপী অমা ওইবগী লেমজগদবনি, মী পোং লাকপদা ৱা ঈংনা তপ্ৰা হায়গদবনি, নকোক খুমগদবনি য়ামত্ৰে ইনেনা হায়ৱিসি। মমৌনুপী জাশমিন মনেম্ৰা হায়ৱিৰা ৱাদু তাৰি তাই, অদুবু কয়া লৌৱক্তে, মানা খল্লিনা থায়নিগি মথোং-মৱম খঙদৰা ময়ামদ্‌ হৌজিক্কাি মত্তমসিদা চাম্ৰদে। ঐগী তৌফম থোকপা অদুম তৌৱগা লৌইৱে, ঐ মীগী মৰিপেং মৱল খ্ৰাৰুৰা নভে, মীগী নুপা নহাদা মীৎয়েং কাৱল চহ্লৰা নভে, ঐ-ঐগী গুল্লৰা হোৎনজবনি, মসিদা ঐ কৱি লানবগে সিনি। তৌবগীবুদি, জাশমিনসু ফনা ৱাজবনি, য়ুমসিদা ইমুংগী থবক ইনখাং তৌৱিসি মা মথন্তনি। মচা স্কুল চৎপা নংনৰা চাক থোংৰা, মফি মৱোল লৌশিনৰা, মনেমগী যৌগল, ইমুংগী কুপনোম, মপুৱোইৰা অমদি মাগী ওফিস চৎনৰা হোৎনজৰা, ওফিসতসু থবক, য়ুমদসু থবক ৱাদি ৱাৱজাংনি। ৱাৱদি মীসি শাউৱকই হায়দুনি।

লানবগীদি লানদে হায়বু খুন্মাইগী চৎনৱোল গাৰুা চৎপা হায়বসিদি অহলশিংগী অপাঙ্গ্ৰগী ৱা নভে তৌফম থোকপনি। মখোয় মনি মমৌগী ৱাসি অতৈ অমত্তা নভে ত্ৰেদিসনেলিজম অমদি মোদিনজম অনীগী ৱাখল্লোন্দা লাক্ৰিৰা খেন্নৰা অদুগী ক্ৰাইসিসনি। ৱাফম কয়ামিং অসিনা মৱম ওইদুনা মনি মমৌগী থম্মোয়নুংদা থনুংদা থক্ৰম অমমমদি লৈনৱে। অদুনা মথি খৰা খৰা সুম ফেঙলকপনি হায় তাৱে। জাশমিন্ৰা ইবোতোস্ত্ৰীদা কক-কা কক-কা খৰা হায়বজাংনি। ইবোতোস্ত্ৰীনা মমাদা হেক হেক পাউদম্শী।

‘‘য়ান-য়ানৰা সুম চৎনসিদা ইমা, মাসু ইমুংগী থবক ইনখাংনে কৈনে ৱাজৱবনি, ইমানসু য়ুমসিদা থবক তৌনৰা মী অমা থমসি হায়সু য়াদে, খৰা উশিন্ন-খৰা উশিন্নদা তৌৱোদা ইমা’’ ইবোতোস্ত্ৰীদি ইচম চম্মা ইমুং মহি লাংদনৰা হায়জবনি। মদ্‌ তাবদা মমাদি পিং-পিং লাউঠে ৱাৱৌৱে।

‘‘ইশ! থুনা হোংঙেদা, লায়না মাঙইদা ইমাগী ইবুংঙে, নঙবু মী ওইনৰা শেল্লকপা নমা ফাওবদা নহাক্ৰা অদ্‌ হায়ৰা গুল্লবকো, ইশ! লৌইৱেদনা ঐগী ইচাদি’’ ওহ্‌ছোক্ৰা ৱাৱৌনা মমানা হায়। অহলগা ওইশিল্লকপনে ইনেদ্‌ মথৱায় য়াম্ৰা নুংগুইজদে। পুল্লমকসি মাগী মমৌনুপী মতমগী মীসিনা হায়হনবনি, মানা চপী থাদুনা ইচাসে উংত্ৰে সিনি। নোংমা-নোংমগী ইমুংগী ময়ি সুম সুম লাউথোৱকই। মনেমগা মমৌগা অনীগী মৱক্তা হৈনদবগী অমনা গাঙৰা অমনা তানীংদবগী লায়না অমা কন্না নাৰা হৌৱক্ৰে। কৌনীংগুম কৌনীংদগুম, হায়নীংগুম হায়নীংদগুম য়াম্ৰা নুংগুইতৰা কীভম অমদা লাক্ৰে। নোংমা নুংথিল অমা মশুন্‌পানা স্কুল হল্লৰুগা মৰোক্কাি মনাজ লৈৱি। মৰোক্ৰা ৱাৱৌদুনা মমাগী মৱমদা খৰা গাঙই। মশুন্‌পাদুদি কৈসু থেইদোক্ৰা খঙজৰা নভে।

‘‘বোবোক গুসিদি এঞ্জাং অহাওৰা অমা চনীংই’’

‘‘কৱিনানে ইশুনা চনীংঙিবো?’’

‘‘য়েন মফৈদ্‌ চিক্ৰুগা চনীংঙি’’

‘‘বিষু বিষু, অদ্‌গুম্ব্ৰদুৱ কনানা চাই হায়গে, যাদে-য়াদে’’

‘‘নহানসু চাইনা অদ্‌দি’’

‘‘কাইদা চাৱিৰা?’’

‘‘মমানা ওফিস কুম্বকপদা লৈৱকপনিনা, ঐথোয়গী কাদা মমানা পীজৈ, মমাসু চাইনা’’

‘‘ইশ! হৱে কৃষ্ণ হৱে কৃষ্ণ, ঐ লৌইৱেদনা শিৱমদাইসিদা নোৱোক্তা তাৱেদনা। নপাদি কৈমতা হায়দ্ৰা?’’

‘‘হায়দেনা, ববাসু চাই, ঐথোয় অহম চাই, বোবোক নঙ খঙদ তৌৱিনি য়াম হাওজাংনি’’

‘‘তুমিন লৈয়ুহে তানীংদে। নোই নমানা নপাসে খুদোনবীদা হাঙ্গগা উংগবনি, মদ্‌না নপাসু অদুম য়াৱবনি, হৈস্ত্ৰে হৈস্ত্ৰে নখোয় নমাসে ওহ্‌ছোক্ৰা হৈস্ত্ৰে। নপাসে নোংমা মকোক গাওন্দনা তুদৌৱিবনি’’ ইনে থম্বাল হৌগৎত্ৰে মনীংদা চংলগা মচিন তেংথোক্ৰুই।

নুদিহাংদ্‌ জাশমিন চাক লৌইৱগা মপুৱোইৰা হল্লকপা গুইৰা ওইনা মচানা লাইৱিক পাৱিবদুগী মনাজা ফল্লি। মচানা মমাদা য়েংখংলগা,

‘‘ইমা নঙ মেজিক হৈৱা?’’

‘‘চথোদা কাইদগী মেজিকনো হৈতেদা’’

‘‘হৈ হৈতে হায়জিন্ননু’’

‘‘হৈতেমী’’

‘‘বোবোক্ৰা হায়ৱিৰা নঙসে য়াম্ৰা হৈ, ঐথোয় ববাসি মমানা খুদোনবীদা হাঙ্গগা উংই হায়, ঐসু অমুক্তা উংবীয়ু মমা, সে ঐসু অমুক্তা উংবীয়ু, ঐ য়াম্ৰা উংনীংঙে’’

‘‘কয়াদা মবুক ফংথিদৰা হনুবীনো, অঙাংদফাওৰা সি য়ৌনা হায়ৱৰা, ঐ ঈ সুম কাৱক্ৰনি, কুশ্মৈ তৌনিসে’’

‘‘মমা ববাদা উংৰা অদ্‌মাইনা ঐসু অমুক্তা উংবীয়ু, উংবীয়ো, মেজিক হৈৱগা নবুক ফভে, মমা, মমা’ মচানা কন্না নীংগুই তৌৱি। জাশমিনদি মশাদু মমায়দা হ্মাং মৱিক-মৱিক কাৱকই, খোইদৌদা ঈ হাইজিনপ্ৰমাল্লেে। || ||

- নৱেন্দ্ৰ নিঙোম্বা

- ঐচ বেনুৰালা